

Til Folketingets Kulturudvalg

Vedr. foretræde den 9. april

Bevar de danske cirkus – før det er for sent

Kære medlemmer af Kulturudvalget,

Tak for, at vi som repræsentanter for Cirkusdirektørforeningen har fået foretræde for udvalget. Det betyder meget for os, at der er øje for, hvilken stor og levende kulturarv de omrejsende cirkus repræsenterer i Danmark.

Foretrædet er sat til 15 minutter, og vi fremlægger derfor med dette brev nogle af de centrale pointer og baggrund for vores appel: Cirkus i Danmark er i fare, og uden politisk handling risikerer vi at miste en unik del af vores fælles kulturarv.

For mit eget vedkommende – Benny Berdino – er cirkus ikke blot en profession, men et livsværk og en videreførelse af min fars drengedrøm. Jeg står klar til at give faklen videre til tredje generation, men vi kæmper i modvind. Forholdene er blevet så vanskelige, at videreførelsen af livsværket er under pres.

Vi er dybt taknemmelige for det engangsbeløb, der sidste år blev afsat til de omrejsende cirkus. Det gav et lille pusterum i en meget presset branche. Men vi må samtidig være ærlige og sige, at det langt fra var tilstrækkeligt til at sikre en fremtid for dansk cirkus. Udviklingen taler sit tydelige sprog.

Cirkus har i de seneste år lidt store og synlige tab. Cirkus Benneweis måtte lukke efter 128 år, fordi økonomien ikke længere kunne bære. Cirkus Dannebrog gik konkurs i 2016, og tidligere i år måtte Zirkus Nemo – på trods af både stor publikumsopbakning og kunstnerisk gennemslagskraft – også dreje nøglen om med konkurs til følge. Det siger noget om, hvor skrøbelig branchen er, og de udgifter som der er forbundet med at bringe kulturen ud i hele landet – også for dem, der lykkes i publikums øjne. Mit eget Cirkus Arena turnerer til over 100 byer i løbet af en sæson – fra Skagen til Bornholm. Det er bl.a. dét, der gør cirkus så værdifuldt – og så omkostningsrigt og sårbart.

I vores egen hverdag mærker vi de økonomiske realiteter med fuld kraft. Momsreglerne rammer særligt hårdt i vores branche. Som mange andre former for kulturelle ydelser betaler vi moms af vores hovedindtægtskilde – billetsalget – mens vores primære råvare, arbejdskraften, ikke er momsbelagt. Der er altså ingen lønmoms, der kan modregnes i momsregnskabet. Resultatet er, at momsen bliver den næststørste udgiftspost på en turné.

Selv har jeg i vinterens løb, med stor velvilje fra Told og Skat, indgået en afdragsordning på 700.000 kr. om måneden, mens cirkus vel at mærke har været lukket og ikke har haft forestillinger – dertil renter. Dette er ikke bæredygtigt.

Enhver rationel økonom ville således fraråde at drive cirkus. Men vi gør det – fordi vi tror på kunsten, på magien og på publikums møde med det umulige imponerende talent.

I forbindelse med Cirkus Arenas 70-års jubilæum i år har Kasper Holten, teaterchef for Det Kongelige Teater, skrevet i programmet:

“Cirkus og artistkunsten er en vigtig del af dansk kulturliv. Jeg har den største respekt for jeres artister og det enorme arbejde, de har lagt og lægger i at dygtiggøre sig, for generøst at kunne give os andre store oplevelser – præcis som vores kunstnere på Det Kongelige Teater. Når cirkus er bedst, er det stor kunst, der kan flytte os som mennesker, lade os bruge vores fantasi og inspirere os til, hvad der er muligt, når vi rækker efter stjernerne og gør os umage. Vi lever i en tid, hvor den umage, flid, fantasi og generøsitet bør fejres og dyrkes. Verden har brug for mere cirkus!”

Kasper Holten sætter med sine ord cirkus på linje med Det Kongelige Teaters kunst, og han er - som I – selvfølgelig bevidst om, at Det Kongelige Teater ikke kunne eksistere uden statslig støtte. Det samme gør sig i dag gældende for cirkus i Danmark.

Vi beder derfor om en varig støtteordning til de omrejsende cirkus, som anerkender vores rolle i kulturlivet – og sikrer cirkus’ eksistens.

Foretrædet her og engangsbeløbet sidste år viser, at interessen er der, men lad os ikke blive et eksempel på, at “operationen lykkedes, men patienten døde”.

Vi håber inderligt, at I vil handle i tide, så kommende generationer også kan opleve cirkus som en del af dansk kulturliv.

Med venlig hilsen,

Benny Berdino

Cirkusdirektør Cirkus Arena

På vegne af Cirkusdirektørforeningen.

70 ÅR

MED CIRKUS
TIL HELE DANMARK

Cirkus Arena og familien Berdino bag har været på noget af et eventyr, siden Arne Victor Berdino-Olsen første gang drømte om at skabe sin egen cirkus.

Det begyndte som Danmarks mindste cirkus og er i dag, 70 år senere, vokset til Nordens største.

Gennem årene har én ting været den samme - ønsket om at samle publikum om store magiske øjeblikke, hvor folk i alle aldre kan lade sig fortrylle af cirkuskunsten.

Tag med på en nostalgisk rejse tilbage i tiden.

1914

Arne Victor Olsen kommer til verden. Allerede fra barnsben slår gøgler-genet igennem. Arne er vildt betaget af alt, hvad der har med omrejsende tivolier og cirkus at gøre. Han vil være cirkusdirektør.

1955

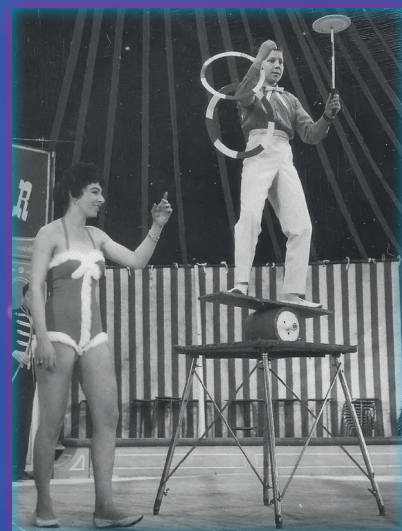
Premiere på Cirkus Arenas første forestilling på Kettevej i Avedøre. Det er Danmarks mindste cirkus med et telt til 98 personer, en rejsegrammofon og en enkelt beboelseshus, der bliver flyttet fra by til by af en lokal vognmand.

1960

Familien Berdino selv og klovnen Larno er hovedkræfterne i cirkusforestillingerne. Arne er sprechstallmeister, er med i klovnennummeret og tryller. Hans kone Lydia sælger billetter, og sønnen Benny jonglerer og har sin dværgpony med i manegen. Datteren Jytte optræder på trapez og sælger slik i pausen.

1961

Jytte og Benny medvirker begge som artister i DR's *Cirkus Buster* og i filmen af samme navn, hvor Jytte er stand-in for Helle Virkner.

1967

Benny Berdino bliver gift med Hanne Reinsch, som er ud af gammel cirkusslægt, og Hanne kommer med i forestillingerne med dresserede duer. Efterhånden som Benny og Hannes to børn Suzanne og Jackie vokser op, bliver de også en del af cirkus. Suzanne rider skoleridt og fremviser balancenumre og Jackie præsenterer heste i frihedsdressur.

1971

Cirkus Arena vover sig over Storebælt og ligger i en længere periode i det nyåbnede Legoland i Billund. Succesen er så stor, at der er rigeligt til returbilletten hjem. I 1974 er der første gang elefanter på programmet.

1976

Arne Berdino dør pludseligt sankthansdag. Samme aften står 30-årige Benny Berdino i manegen som ny cirkusdirektør. Arne når lige at se det første 4-mastede telt med plads til 900 publikummer.

1980

Cirkus Arena fejrer 25 års jubilæum og er under voldsom ekspansion.

1983

Nu med et rigtigt cirkusorkester i stedet for forudindspillet musik.

1984

For første gang drager Cirkus Arena til Grønland. Et besøg som er blevet gentaget næsten hvert år lige siden. I alt 18 byer har været på besøgslisten, og der er fuldt hus overalt. Island og Færøerne har også været på turnéen.

1990

TV-stjernen Bubber optræder for første gang som speechstallmeister i Cirkus Arena. Han skal egentlig kun medvirke i en håndfuld påskeforestillinger, men bliver fast vært i manegen i hele 7 sæsoner gennem 90'erne. Cirkus Arena bliver Danmarks familiecirkus. I *Cirkus Under Vand* sejler Bubber ind i manegen i sit badekar.

1992

Cirkus Arena tager sit første 6-mastede telt i brug og bliver Danmarks største cirkus. Vognparken er nu vokset til 37 kørende enheder, og personalet tæller 86.

1997

TV-nissen Pyrus tager fri fra Rigsarkivet og er med Cirkus Arena hele sommeren.

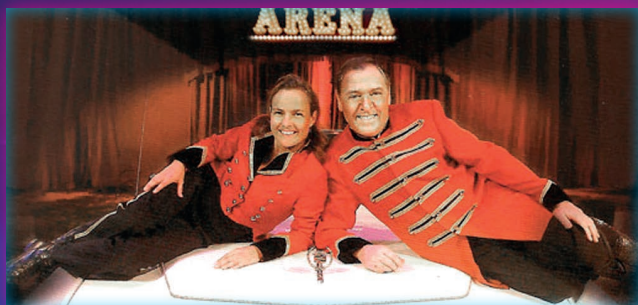

1999

Den største artist, målt i berømmelse, som har medvirket i Cirkus Arena er klovn Oleg Popov. I 2001 bliver Cirkus Arena Nordens største cirkus.

2005

50 års jubilæet fejres med Søs Fenger og Dario Campeotto som sprechstallmeistere. Sæsonen skriver dansk cirkushistorie med 300.000 publikummer.

2006

Cirkus Arenas vinterkvarter i Slagelse omdannes til temaparken Cirkusland og slår for første gang dørene op i skoleferierne.

2009

Benny Berdino modtager Ridderkorset af Dannebrog-ordenen for sin indsats for dansk cirkus.

2012

Patrick Berdino vinder guld ved juniorcirkus-festivalen i Monte Carlo. Året efter tager Cirkus Arena tre guldpriser med hjem til Danmark ved den internationale Cirkus Festival i Massy.

2015

Cirkus Arena fejrer 60 års jubilæum og indleder en årrække med nye kendte i manegen. Signe Lindkvist, Uffe Holm, Vild Med Dans-stjerner, Motor Mille og Clemens har siden sat sit præg på forestillingerne.

2018

Cirkus Arenas tre elefanter optræder for sidste gang 17. september i Dianalund. Året efter besluttet det, at de skal på pension i Knuthenborg Safaripark.

2019

Bubber vender tilbage til Cirkus Arena, som samme år vinder begge artistpriser ved Den Danske Cirkuspris. Bubber præsenterer den nye serie af forestillinger *Cirkus Ifølge Bubber*. Bl.a. sammen med Julie Berthelsen.

2020

Danmark lukkes ned på grund af COVID-19, og for første gang i 65 år er Cirkus Arena ikke på turné i 2020-2021. Cirkusland i Slagelse udvides med flere forlystelser, større legeland og shows. Derudover begynder man at arrangere populære sommerkoncerter med bl.a. Hansi Hinterseer, Lars Lilholt Band, Queen Machine og Sanne Salomonsen i Cirkusland i Slagelse.

2025

Cirkus Arena fejrer 70 års jubilæum med Bubber og Malene Qvist i spidsen for en stjerneekavalkade af artister.